

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЛІЦЕЮ ТА УМОВ ДЛЯ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ

Педагогіка

ШКОЛИ

УДК

37.014.544:159.923.2

Від школи чекають створення для кожного учня ситуації успіху сьогодні і в майбутньому. Тому головне завдання школи – допомогти дитині знайти свій шлях у житті, що дозволив би їй розкрити свої приховані і наявні здібності й обдарування, особистісні якості.

Інтелектуальний і сталий розвиток учнів, підготовку до активної самостійної творчої діяльності, самовизначення в майбутній професії в НВК-ліцеї № 100 забезпечує проектування особистісно-розвиваючого простору багатопрофільного ліцею через розробку та впровадження інноваційних технологій, що створює кожному учневі умови для самореалізації, збачує його здатністю до безперервного навчання, власної орієнтації на постійне самооновлення, самозміни шляхом усвідомленого отримання і оцінювання нових вражень, нової інформації.

Ключові слова: модель багатопрофільного ліцею, психолого-педагогічне проектування, фасилітація, живе знання.

XXI століття – новий період розвитку людства, який потребує удосконалення системи освіти та виховання. Школі відведена особлива місія в суспільстві – підготувати до життя людину: надати якісну освіту,

¹У рамках виконання Закону про декомунізацію Постановою Верховної Ради України № 3864 від 19 травня 2016 року місто Дніпропетровськ Дніпропетровської області переїменовано на місто Дніпро. Ця Постанова набрала чинності з дня її прийняття.

Олена
МАДЖБУР

Заступник директора
НВК-ліцею №100
м. Дніпра¹

Педагогіка школи

ПЕДАГОГІКА: розвиток учнів в НВП

дати знання про світ і навчити в ньому жити.

Від школи чекають створення для кожного учня ситуації успіху сьогодні і в майбутньому. Тому головне завдання школи – допомогти дитині знайти свій шлях у житті, що дозволив би їй розкрити свої приховані і наявні здібності й обдарування, особистісні якості.

Інтелектуальний і сталий розвиток учнів, підготовку до активної самостійної творчої діяльності, самовизначення в майбутній професії в НВК-ліцеї № 100 забезпечує проектування особистісно-розвиваючого простору багатопрофільного ліцею через розробку та впровадження інноваційних технологій, що створює кожному учневі умови для самореалізації, збагачує його здатністю до безперервного навчання, власної орієнтації на постійне самооновлення, самозміні шляхом усвідомленого отримання і оцінювання нових вражень, нової інформації.

Досвід педагогічного колективу НВК-ліцею № 100 м. Дніпропетровська (відтепер – м. Дніпро) засвідчує, що робота з розробки моделі багатопрофільного ліцею як школи нового типу на засадах психолого-педагогічного проектування вимагає належної змістової наповненості занять, зорієнтованості на новизну інформації та різноманітні види пошукової, аналітичної, розвиваючої, творчої діяльності. Вона під силу висококваліфікованим, не байдужим до свого предмета вчителям.

Застосування новітніх педагогічних, управлінських та інформаційно-комп'ютерних технологій у навчально-виховному процесі, впровадження інтерактивних і активних форм навчання дає змогу значно підвищити якість освіти, розвинути творчий потенціал учнів і сприяти їх соціальній адаптації в сучасному світі.

Ефективність формування інноваційного простору багатопрофільного

ліцею залежить також від подальшого розвитку колективу педагогів та учнів, який характеризується індивідуальною активністю, науковою творчістю, здісненням всебічної діагностики компетенцій, нахилів, здібностей та уподобань учнів та вчителів, системного підходу до управління ліцеєм.

У межах цього підходу особлива увага педколективу ліцею спрямована на пошук ефективних форм і методів організації навчального процесу. Визначальна ідея інноваційного пошуку – відхід від однomanітності, перехід до педагогічної фасилітації – специфічного виду педагогічної діяльності вчителя, яка має за мету допомагати дитині в усвідомленні себе як самоцінності, підтримувати її прагнення до саморозвитку, самореалізації, самовдосконалення, сприяти її особистісному зростанню, розкриттю здібностей, пізнавальних можливостей, актуалізовувати ціннісне ставлення до людей, природи, національної культури на основі організації товариського, гуманістичного, діалогічного, суб'єкт-суб'єктного спілкування, атмосфери безумовного прийняття, розуміння та довіри.

Особистісно-розвиваючий освітній простір багатопрофільного ліцею – це сукупність інновацій, які дають можливість учням розкрити та розвинути свою обдарованість.

Головною метою в роботі педагогічного колективу ліцею №100 є формування у ліцеїстів світогляду активного творчого дослідника. Особистості ліцеїста надається можливість визначити деяку частину змісту своєї особистості освіти, що відповідає його потребам, нахилам, інтересам і професійному вибору на майбутнє. Педагогічна система інноваційного розвитку ліцеїстів передбачає використання різноманітних методів навчання, серед яких дослідницький та пошуковий посидають провідне місце (див. схему 1).

У процесі проектної діяльності учні навчаються породжувати знання, а не тільки отримувати їх ззовні. Саме на таке «живе знання» орієнтується сьогодні програми навчання обдарованих дітей. Тому не тільки результат навчання (знання формул, вміння розв'язувати рівняння тощо), але й *процес породження цього знання учнем у такому випадку постає повноправним критерієм результативності та ефективності навчання.*

Враховуючи специфіку навчального закладу, пріоритетним є виявлення, подальший розвиток та виховання інтелектуальної обдарованості. На це спрямована науково-експериментальна робота ліцею, яка забезпечує інтелектуальний і духовний розвиток дитини, підготовку до активної самостійної творчої діяльності в галузі науки та сприяє самовизначенню в майбутній професії. Основною метою науково-практичної роботи з учнями є розвиток активної самостійної діяльності та професійна підготовка.

Робота з формування інноваційного простору ліцею базується на наступних етапах. Першим є робота творчих предметних лабораторій з вивчення передового педагогічного досвіду, освітніх інновацій, інформаційних технологій, розробки власних програм, уроків, підручників та посібників, завдань підвищеної складності.

Наступний етап – це пробудження творчих здібностей учнів, створення необхідної мотивації для науково-популяризаторської, дослідно-експериментальної, інформаційно-технічної діяльності. Це досягається на учнівських семінарах та конференціях, у груповій або індивідуальній роботі над проблемними завданнями, при вирішенні експериментальних задач, у підготовці авторських творчих проектів тощо (див. схему 2).

Інформатизація сучасного суспільства потребує від педагогів інтенсивного розвитку та уміння використовувати у своїй роботі новітні

інформаційно-комп'ютерні технології. Вимоги, які постають перед освітою, змінилися: окрім базових знань і постійного оволодіння новими методиками, вчитель повинен уміти продуктивно реалізовувати прикладні інформаційні системи. Тому в ліцеї здійснюються конкретні заходи з впровадження інформаційних технологій у навчально-виховний процес. Ефективна інтеграція ІТ в навчання є ключем до забезпечення нового рівня освіти. Умови існування людства у новому тисячолітті вимагають реорганізації освіти на основі високоефективних технологій.

Для формування інноваційної свідомості педагогічного колективу необхідно створювати творчий простір для науково-експериментальних досліджень. Саме тому вчителі ліцею беруть активну участь у семінарах, виставках, майстер-класах та круглих столах різного рівня.

Але не кількість комп'ютерів, наявність інтерактивних дошок та іншої техніки забезпечують розвиток учнів, а вміння вчителя використовувати техніку ефективно. У нашему ліцеї цьому приділяється найбільша увага.

Реалізація мети та завдань формування інноваційного простору та умов для самореалізації учнів ґрунтуються на таких принципах: мотиваційного підходу до аналізу діяльності, науковості, цілеспрямованості, систематичності та послідовності, опосередкованості, інтенсивності, динамічності; гуманістичної спрямованості, єдності навчально-виховного процесу (опори на позитивні якості, цінності дитини, на її морально-соціальний, комунікативний досвід, повагу і довіру у взаємовідносинах з нею, реалізацію потреб дитини у самоствердженні); єдності діагностики й корекції; опори на провідну діяльність; психологічної комфортності.

Одним з важливих кроків до реформування навчально-виховного простору ліцею стало використання

Педагогіка школи

ПЕДАГОГІКА: розвиток учнів в НВП

технології психолого-педагогічного проектування та програмного комплексу

„Універсал”, розробленого на основі інноваційних авторських технологій кандидатом педагогічних наук **В.О.Киричуком.**

З 2006 року на базі ліцею проводяться дослідження ефективності застосування системи психолого-педагогічного проектування навчально-виховного процесу на всеукраїнському та з 2015 року – на місцевому рівні.

Для ефективного впровадження технології психолого-педагогічного проектування на основі сучасних програмних комплексів необхідна додаткова підготовка педагогічного колек-

тиву: семінари, тренінги, творчі лабораторії, лекції, курси тощо.

Психолого-педагогічне проектування у змістовному плані – це діяльність вчителя, спрямована на обґрунтування цільової ідеї, розробку, створення моделі та реалізацію педагогічного проекту як інноваційної моделі освітньо-виховної системи, орієнтованої на масове використання. Основними функціями психолого-педагогічного проектування є мотиваційна, управлінська, контролююча, корегуюча, координуюча, оцінювальна, комунікативна, прогностична. Педагогічне проектування у структурно-функціональному плані представляє єдність структурних компонентів та відповідних їм функцій, що послідовно і циклічно змінюють одна одну і, тим самим, створюють певну педагогічну технологію.

Зміст, структура і функції проектно-педагогічної діяльності відображають технологічну сторону побудови проекту, методи і технології вирішення педагогічних ситуацій і задач. Робота вчителя з освоєння основ психолого-педагогічного проектування розглядається нами як єдиний структурно-функціональний процес, що має загальне значення як для його навчання, так і для педагогічної діяльності.

Основний зміст психолого-педагогічного проектування полягає у визначені супутності засобів, що дозволяють розв’язати наявні

Схема 1

Забезпечення особистісно-розвивального змісту науково-методичної роботи ліцею через використання інноваційних технологій

Схема 2

Впровадження випереджаючих стратегій розвитку ліцею через роботу предметних методичних комісій

завдання та проблеми у справі організації виховного процесу, досягти поставлених цілей. Ці засоби фіксуються у двох формах: як система параметрів об'єкта та сукупність дій, що забезпечують їх реалізацію.

Особлива роль психолого-педагогічного проектування зумовлена тим, що воно є найголовнішою сферою єднання теорії і практики виховання. Це цілеспрямоване творче визначення і конструювання програми діяльності суб'єктів педагогічного процесу в їх взаємодії та її подальшої реалізації, яка спрямована на забезпечення особистісно-розвивального підходу до виховання.

Проектування виховного процесу є етапом, який стає основовою безпосередньої управлінської діяльності, спрямовує на реалізацію педагогічних цілей та завдань. Він виступає саме тим засобом, за допомогою якого стає можливим усвідомлене визначення основних орієнтирів виховної діяльності ліцею за певних умов та на деякий період; дає змогу систематизувати введення інновацій та коректив у виховний процес; дозволяє уникнути абстрактності при організації та плануванні виховної діяльності. Аналітичний етап у системі психолого-педагогічного проектування дозволяє відстежити у динаміці розвиток особистості кожного учня, класного колективу та навчального закладу в цілому, зробити висновок про ефективність виховних проектів, що реалізуються з

Зустріч авторської групи проекту «Обдарована дитина» з науковим керівником В.О.Киричуком, кандидатом педагогічних наук, доцентом Університету менеджменту освіти НАПН України

Всеукраїнський семінар на базі НВК-ліцею № 100 «Психологі-педагогічне проектування особистісно-розвивального змісту навчально-виховного процесу»

Презентація проекту «Моя сім'я» учнями початкової школи

Педагогіка школи

ПЕДАГОГІКА: розвиток учнів в НВП

Аналіз ефективності виховного процесу ліцею за допомогою програмного комплексу «Універсал»

Всеукраїнська виставка «Інноватика освіти в Україні»,
де педагоги ліцею доповідали про впровадження
системи психолого-педагогічного проектування

На базі ліцею працює інформаційно-ресурсний
центр для допомоги школам області із впровадження
технологій психолого-педагогічного проектування

метою вирішення проблемних завдань.

Основним об'єктом психолого-педагогічного проектування є виховний процес, який у свою чергу, складається з системи виховних заходів, спроектованих на учасників виховного процесу. У цій тріаді основним і найважливішим для психолого-педагогічного проектування є особистісно-розвивальний зміст виховного процесу, який вимагає створення ефективних виховних систем, здатних скорегувати вади особистого розвитку учнів та підштовхнути до розвитку їх потенційні можливості. Шляхом психолого-педагогічної діагностики можна отримати інформацію про рівень сформованості ключових компетенцій учнів та спроектувати виховний процес так, щоб кожний виховний захід став гармонійною частиною системи заходів, а кожна система посіла своє важливе місце у річному плані виховної роботи школи.

Крім загальних принципів виховання на засадах сталого розвитку, які визначають результативність проектування виховного процесу, можливо виділити і особливі цілі психолого-педагогічного проектування: підвищення життєвої активності учнів, формування ціннісних орієнтацій та ціннісних пріоритетів вихованців, розформування групи ризику в класних колективах та освітньому закладу в цілому. Якщо підбрати шляхи та методи виховання під конкретних дітей, а не

виховувати абстрактного середнього учня, то ефективність спільних дій педагогічного колективу значно зростає. Дуже важливо те, що у системі психолого-педагогічного проектування враховуються не тільки проблеми та потенційні можливості дітей, а й усіх учасників навчально-виховного процесу – тобто, батьків та вчителів.

Результатом психолого-педагогічного проектування є створення проекту виховного процесу, основними формами якого можуть бути проектно-модульний план виховної роботи школи та творчі проекти класних керівників, що знаходять подальшу реалізацію під час організації життєдіяльності школярів. Ефективність спроектованого виховного процесу можна відстежувати за допомогою технології «Реалізація», запропонованої Киричуком В.О. [1].

Наявність психолого-педагогічного проекту дозволяє в узагальненому вигляді, тобто у взаємозумовленнях та систематизованих зв'язках, представити ряд складових успішності управління виховним процесом. Це, передусім, вимоги щодо потреби та достатності обраних цілей виховання, уявлення про послідовність дій, що ведуть до їх досягнення з конкретним результатом.

Аналіз літературних, дослідницьких джерел говорить про те, що підготовкою вчителя до проведення проектної діяльності займалися ще на початку ХХ століття як в США, так і в інших країнах, де використовували

метод проектів у освітній практиці.

Починаючи з 90-х років ХХ століття, в ході реформ системи освіти прокинувся інтерес до проектної діяльності в закладах освіти України.

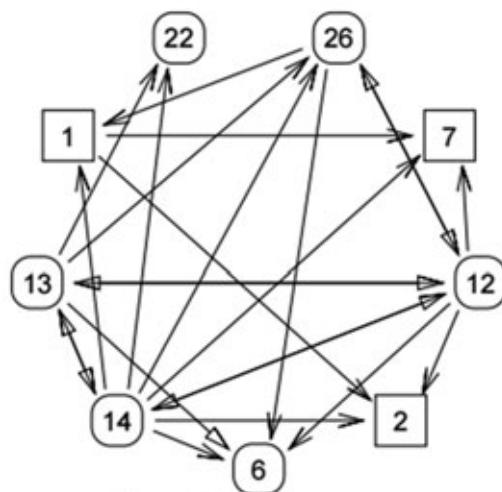
Схема 3

Етапи планування особистісно-розвивального змісту навчально-виховного простору ліцею

Схема 4

Взаємостосунки між лідерами і підлідерами

Лідери і підлідери класу

Конструктивні лідери
Деструктивні лідери

Конструктивні підлідери
Деструктивні підлідери

В умовах розвитку поліінформаційного суспільства та формування нових концептуальних основ і пріоритетів освіти, ми спостерігаємо значний розвиток інноваційних процесів у системі освіти як галузі постійного професійного зростання педагогічних працівників. Останнім часом відбувається оновлення змісту освіти через упровадження сучасних методик, технологій навчання та виховання. Інновації істотно змінюють результати освітнього процесу, дозволяють створити удосконалені або нові освітні виховні системи; педагогічні технології; методи, форми та засоби розвитку особистості; технології управління навчальним закладом. Використання ІКТ та підвищення комп'ютерної грамотності вчителів підняли освітній процес на якісно новий рівень.

Сучасні проблеми модернізації навчально-виховного процесу в освітньому закладі нового типу можна розв'язати лише на основі впровадження в освітній процес інноваційних технологій, що стосуються як педагогічної, так і управлінської діяльності.

Перед освітянами постає важлива педагогічна проблема впровадження педагогічних інновацій через підготовку вчителів до засвоєння інноваційних технологій навчання й виховання, яка одним із своїх завдань ставить підготовку до практичної роботи вчителів, які не тільки ознайомлюються з різними інноваціями, але і навчаються використовувати здобуті знання на практиці, одночасно вдосконалюючи свою педагогічну майстерність, уміння і навички.

Використання інноваційної діяльності в системі позаурочної роботи ліцею дозволяє активно впроваджувати в практику нові технології, форми і методи, що оновлюють процес виховання, зацікавлюють учнів новими видами діяльності, допомагають до-

сягти нових рівнів вихованості тощо. Як відомо, важливим завданням сучасної освіти є ґрунтовна підготовка вчителів до організації позаурочної виховної роботи, оволодіння педагогами основами управління виховною позаурочною діяльністю, яка останнім часом насичена педагогічними інноваціями, що істотно змінюють зміст і напрями роботи педагогічного колективу (див. схему 3).

Набирає сили тенденція гармонійного поєднання інтересів учасників виховного процесу: вихованця, який прагне до вільного саморозвитку і збереження своєї індивідуальності; суспільства, зусилля якого спрямовуються на моральний саморозвиток особистості; держави, зацікавленої в тому, щоб діти зростали громадянами-патріотами, здатними забезпечити країні гідне місце у цивілізованому світі. Запитом суспільства є необхідність підготовки такого фахівця, який би стояв не над дитиною, а разом з нею, зміг організувати спілкування з дітьми у вигляді діалогу, дискусії, групової роботи тощо, володів би різними засобами підтримки уваги та працездатності учнів, був спроможний самостійно моделювати, конструктувати нові інноваційні прийоми, методи, технології навчання і виховання, створював освітні проекти, які мають відповідати потребам учня, бути ефективними, педагогічно виправданими і компетентними у багатьох сферах. Тому **підготовка вчителів до використання психолого-педагогічного проектування у виховному процесі стає нагальною потребою нашого часу.**

Розглядаючи питання основних завдань сучасного вчителя, який організує виховну роботу в школі, ми приходимо до висновку, що головним акцентом стає створення виховного середовища, що включає в себе духовний простір учня і педагога, простір культури, який впливає

на розвиток особистості. У ньому має бути представлений весь універсал культурних цінностей і норм життя. Це простір соціальних, життєвих виборів особистості, яка самореалізується у різних виховних середовищах. Вчителю слід звернути особливу увагу на реальну, доцільну насиченість навчального року якісними, цікавими, дієвими заходами, спрямованими на задоволення інтересів і потреб учнів, розширення їх особистісних можливостей, розвитку талантів, індивідуальних творчих здібностей, і як наслідок, підбір дієвих форм і методів виховання, яке б дозволило розвивати лідерські індивідуальні здібності, основи управлінської роботи, розвиток дитячої творчості (див. схему 4).

Підготовка вчителів до використання системи психолого-педагогічного проектування містить такі завдання: оволодіння вчителями теоретичними та практичними основами проектної технології у процесі навчання; розвиток творчих проектних вмінь та навичок, що сприяють формуванню проектного світогляду і майбутнього досвіду проектної діяльності; оволодіння вчителями методикою організації позаурочної проектної діяльності та усвідомлення ролі педагогічного керівництва нею; ви-

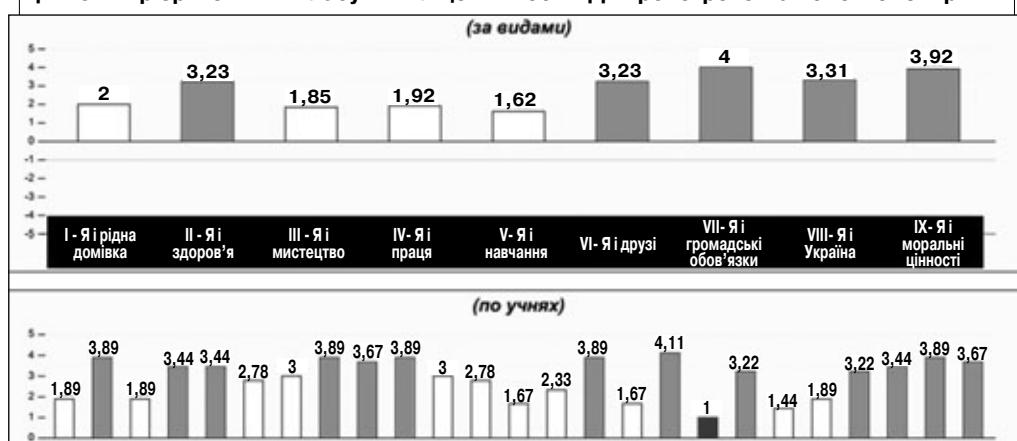
ховання потреби в постійному самоудосконаленні та формування компетентнісного педагогічного зростання засобами проектної діяльності; усвідомлення шляхів власного подальшого впровадження проектної технології у практичну педагогічну діяльність в позаурочний час.

Таким чином, на сферу освіти сьогодні покладаються визначні завдання, до яких ми відносимо не тільки формування загальної компетентності людини, яка складається із сукупності ключових компетенцій, а і проблеми постійного педагогічного удосконалення і професійного зростання, що досягається значною мірою із впровадження у педагогічну практику інновацій, до яких належить і проектна технологія. Грунтовне наукове забезпечення освіти щодо впровадження в практику роботи вчителів інновацій, які використовуються у навчально-виховному середовищі загальноосвітньої школи, стає запорукою професійного зростання і нового погляду вчителя на власні потенціальні можливості.

Необхідно також попереднє формування мотивації класних керівників до використання системи психолого-педагогічного проектування у виховному процесі через системи

Схема 5

Цінністні пріоритети 4-В класу НВК-ліцеї №100 м. Дніпропетровська 2015-2016 н.р.

ознайомлювальних семінарів, тренінгів, майстер-класів тощо.

Невід'ємною та дуже важливою частиною системи психолого-педагогічного проектування навчально-виховного процесу є фізичний розвиток учнів. Аналізуючи життєву активність, ціннісні орієнтації та ціннісні пріоритети дітей у фізично-оздоровчій діяльності, спираючись на такі показники здоров'я, як індекс Руфье, зріст, вага, діагноз, рівень фізичного впливу на психічний розвиток, група здоров'я, можна зробити висновок про проблеми та потенційні можливості учнів.

Для гармонійного розвитку особистості необхідно, щоб проектування виховного процесу було здійснене на основі здоров'язберігаючих технологій, щоб задачі особистісного розвитку класних колективів були сконструйовані на основі комплексного аналізу фізичного, духовного, соціального та інтелектуального розвитку всіх учасників навчально-виховного процесу.

Тому психолого-педагогічне проектування набуває все більшого значення. Шляхом моніторингу особистісного розвитку учнів ми маємо можливість вчасно відреагувати на проблеми кожної дитини та спонукати її розвиток. Діагностика ціннісних орієнтацій учнів дозволяє вчителю правильно обрати тематику класних годин, а аналіз ціннісних пріоритетів демонструє щи-

рість та відвертість дитячої поведінки. Це дуже важливо стосовно тих учнів, які зачурюються у світ соціальних мереж зі шкодою для нормальної соціальної активності (див. схему 5).

Таким чином, час настрилько вимагає створення нових методів, прийомів та технологій, здатних підвищити мотивацію вчителів на шляху оволодіння інноваційними методиками. Одним із таких методів є *діагностика класних керівників у ролі учнів*. Завжди краще розумієш те, що спробував на собі. Деякі вчителі здивовано виявляють у себе недостатню сформованість ціннісних пріоритетів та орієнтацій, або наявність вад психічного розвитку. Такі «зناхідки» дуже стимулюють для подальшого пошуку шляхів та методів вирішення проблем, що потім стає дуже корисним у роботі з учнями.

Для оцінки готовності вчителів до використання системи психолого-педагогічного проектування у виховному процесі ми виділили два критерії: мотивація та тривожність. Для їх діагностики ми застосовували методику визначення мотивації успіху і боязні невдачі А. Реана та рівня реактивної тривожності Ч. Спілберга.

Таким чином, розробка та *впровадження інноваційних технологій* у навчально-виховний процес *дозволяє реконструювати зміст освіти на основі засад випереджаючого навчання* для *сталого розвитку, демократичних цінностей, ринкових*

засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Киричук В. О. Проектування навчально-виховного процесу в комп'ютерному комплексі "Універсал": навч.-метод. посіб. / О. В. Киричук. – К. : Інфосистеми, 2011. – 241 с.
2. Киричук В. О. Технологія діяльності класного керівника з учнівським колективом: діагностика, аналіз, планування, організація корекційної роботи / О. В. Киричук. – Ковель, 2000. – 86 с.
3. Киричук В.О. Психолого-педагогічне проектування в системі виховного процесу загальноосвітньої школи / О. В. Киричук // Практична психологія та соціальна робота. – 2002 – № 8.
4. Киричук В.О. Технологія психолого-педагогічного проектування соціального розвитку / О. В. Киричук // Нива знань. – 2002. – № 4.
5. Киричук В. О. Управління особистісним розвитком учнів засобами психолого-педагогічного проектування / О. В. Киричук // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць. / ред. кол.: В.В.Олійник (гол.ред.) [та ін.]. – К. : Геопрінт, 2007. – Вип. 6.
6. Киричук В. О. Проектування навчально-виховного процесу в комп'ютерному комплексі "Універсал": навч.-метод. посіб. / О. В. Киричук. – К. : Інфосистеми, 2011. – 241 с.
7. Методи діагностування та розвитку творчої та інтелектуальної обдарованості дітей: метод. посіб. / Киричук В.О., Єнотаєва Л.Є., Вдовченко В.В. [та ін.]. – К. : Інфосистеми, 2009. – 100 с.
8. Киричук О. В. Народження та зростання духовної особистості: теорія, діагностика, тренінг: наук.-метод. посіб./ Киричук О. В., Киричук В. О., Киричук В. В.; Ін-т обдарованої дитини, АПН України. – К. : Либідь, 2008. – 90 с.
9. Проектні технології загальноосвітнього навчального закладу в системі навчально-виховного процесу: методичний посібник / Киричук В.О., Прашко О.В., Смотрін О.В. [та ін.] ; Ін-т обдарованої дитини, НАПН України. – К., 2011. – 72 с.
10. Киричук В. О. Технології проектування обдарованості в комп'ютерному комплексі "Універасал-4": навч.-метод. посіб. / Киричук В. О., Прашко О. В. – К. : Інфосистеми, 2010. – 98 с.

 Елена Маджбур

Формирование инновационного пространства лицея и условий для самореализации учащихся через использование системы психолого-педагогического проектирования

В статье раскрываются средства, используемые педагогическим коллективом лицея в создании для каждого ученика ситуации успеха сегодня и в будущем. Своей главной задачей в лицее считают помочь ученику в поиске своего пути в жизни, что позволит ему раскрыть свои явные и скрытые способности и таланты, личностные качества.

Интеллектуальное, устойчивое развитие учащихся, подготовку к активной самостоятельной творческой деятельности, самоопределение в будущей профессии в УВК-лицее №100 обеспечивается проектированием личностно-развивающего пространства многопрофильного лицея через разработку и внедрение инновационных технологий, что создаёт каждому учащемуся условия для самореализации, обогащает его готовностью к непрерывному обучению, личной ориентацией на постоянное самообновление, самизменения путём осознанного получения и оценивания новых впечатлений, новой информации.

Ключевые слова: модель многопрофильного лицея, психолого-педагогическое проектирование, фасилитация, живые знания.

 Olena Madzhybur

The formation of innovative environment of lyceum and conditions for self-development of students through the use of psychological and pedagogical projecting system

The school is expected to create a situation of success for each student both nowadays and in the future. Therefore the main task of the school is to help the child in finding the way in life that would reveal its hidden and existing abilities, talents and personal qualities.

Intellectual and sustainable development of students, preparation for independent creative work in the future, self-determination in the professional field is provided in the EC-lyceum №100 by the means of projection of personality-developing space of multidisciplinary lyceum through the development and implementation of innovative technologies. That creates conditions for each student's self-realization, foresees capacity of lifelong learning, self-orientation to continuous self-renewal, self-transformation through conscious receipt and evaluation of new experiences, new information.

Key words: multidisciplinary lyceum model, psychological and pedagogical projecting, facilitation, live knowledge.